

Resum executiu: TFG Marc Culver Majem.

El present treball té la pretensió de descriure la situació dels joves immigrants sense llar a la ciutat de Barcelona demostrant que la seva presència a la nostra ciutat ha augmentat des del 2008 fins al present com també ho ha fet el sensellarisme en general. En revisar la literatura especialitzada constatem que la gent sense llar s'ha definit com un agregat de persones molt heterogeni, que l'única cosa que tenen en comú és una mateixa situació d'exclusió residencial. Per això en aquest treball busquem diferenciar i contraposar la idea d'agregat a la de col·lectiu centrant-nos en les diferents experiències d'aquests persones i concretament en les dels joves immigrants. Com apunten diversos estudis la manca d'una identitat compartida i projectada i aquesta manca de col·lectivització ha impedit que s'organitzessin per la defensa dels seus drets cap a un interès comú. La invisibilització dels diferents segments en la heterogeneïtat del grup de persones sense llar procedeix de la tradició punitiva assistencial i paternalista que ha anat conformant un subjecte passiu, al qual fins ara se li ha donat escasses oportunitats d'acte-organització i participació activa en la defensa de les seves necessitats i drets. A través de l'anàlisi de les enquestes a persones sense llar desenvolupades per la Fundació Arrels els anys 2019 i 2020 el treball descriu les característiques del sensellarisme a la nostra ciutat fent especial esment de les esperances i necessitats de les persones que no poden accedir a un habitatge.

A l'any 2008 hi havia aproximadament 2000 persones dormint al carrer mentre que ara ja son més de 3500. Aquestes persones (un 87% homes, d'una mitjana d'edat de 45 anys) han viscut al carrer en la seva majoria durant un període que va dels 2 als 5 anys. Els joves al carrer són minoritaris, majoritàriament nois i passen habitualment d'un més a sis mesos sense llar. Molts d'ells són joves extutelats ja que la Llei d'Estrangeria obliga als Centres d'Acollida a tancar els expedients d'aquests nois quan compleixen els 18 anys. L'any 2019, segons l'informe XAPSLL es trobaven al carrer 534 d'aquests joves, d'edats compreses entre els 18 i 30 anys als que se'ls hi afegeixen els menors de 18 anys que han augmentat en proporció un 2% respecte al 2017. Ja al 2019 els joves que es troben en aquesta franja d'edat representen el 17'9% del total de la població atesa per la XAPSLL.

A continuació, i a través d'entrevistes el treball en el nostre estudi es concreta el cas dels joves migrants i es descriu com el fet d'estar sense sostre sol ser no només una circumstància que han hagut de patir en el passat sinó també un fet al que hauran d'enfrontar-se en el seu futur.

Els resultats indiquen que els nois sense llar persegueixen una qualitat de vida millor i la possibilitat de trobar feina per enviar diners a les seves famílies com els dos reptes

més immediats. L'obtenció de documentació és el seu més gran escull i les organitzacions implicades han de seguir uns protocols que, en ocasions, no afavoreixen aquest objectiu. Per altra banda, la situació del mercat laboral actual i la dificultat per un gran gruix de la població per accedir a l'habitatge són per aquests joves encara més dramàtiques fent que molts d'ells, si no troben una família d'acollida o no obtenen papers, es vegin condemnats a tornar a dormir al carrer.

El treball que hem presentat descriu el fenomen del sensellarisme a la ciutat de Barcelona fent especial atenció al cas dels joves immigrants per a concloure en la necessitat de donar-los un paper actiu en la resolució dels problemes que pateixen i per ajudar a una millor comprensió de la seva realitat.

Finalment, l'estudi indica cap a on haurien d'orientar-se les investigacions en el futur obrint tres grans línies d'investigació. La primera fa referència a un estudi comparat de polítiques d'immigració amb el propòsit de generar lleis més justes, més àgils i menys contradictòries que poguessin oferir més estabilitat i fe en el futur a uns joves que han arribat al nostre país vivint situacions molt doloroses. La segona implicaria revisar els protocols d'acollida contrastant-los amb els usuaris per tal de millorar la qualitat del servei que s'ofereix. La tercera passaria per establir sistemes que recollissin la veu dels joves sense llar i afavorissin la seva col·lectivització per tal que organitzats com a grup poguessin participar activament en la presa de decisions dels processos i serveis que els afecten.